

## IŠVADA

2017 m. spalio 18 d.

Vilnius

### Dėl Seimo Peticijų komisijos sprendimo

Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija (toliau – Komisija) 2017 m. spalio 18 d. posėdyje iš esmės išnagrinėjo Ernesto Jasaičio peticiją „Dėl papildomos laisvos dienos suteikimo darbuotojams, auginantiems vieną vaiką, nustatymo (Lietuvos Respublikos darbo kodekso 138 straipsnio „Pailgintos atostogos ir kitos lengvatos“ papildymo)“ ir priėmė sprendimą atmesti joje pateiktą pasiūlymą papildyti Lietuvos Respublikos darbo kodekso 138 straipsnio 3 dalį ir nustatyti, kad darbuotojams, auginantiems vaiką iki dvylikos metų, būtų suteikta viena papildoma poilsio diena vieną kartą per du mėnesius arba sutrumpinamas darbo laikas viena valanda per savaitę.

Komisija šį sprendimą priėmė, atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pateiktą nuomonę ir dėl šių motyvų:

1) nuo 2017 m. liepos 1 d. įsigaliojusiame Lietuvos Respublikos darbo kodekse (toliau – Kodeksas) darbuotojo šeiminių įsipareigojimų gerbimo principas teisės normose įgavo naują prasmę. Jame įtvirtinta, kad darbdavys privalo imtis priemonių padėti darbuotojui vykdyti jo šeiminius įsipareigojimus. Taip pat nustatyta, kad Kodekse nustatytais atvejais pateikti darbuotojų prašymai, susiję su šeiminių įsipareigojimų vykdymu, turi būti darbdavio apsvarstyti ir į juos motyvuotai atsakyta raštu (Kodekso 28 straipsnio 1–2 dalys). Šeiminių darbuotojo įsipareigojimų gerbimo principas pasireiškia per Kodekso nuostatas, reglamentuojančias teisę į nemokamą laisvą laiką šeimos poreikiams (137 straipsnis), ne visą darbo laiką (40 straipsnis), nuotolinį darbą (52 straipsnis), lankstų ir individualų darbo laiko režimą (5 skirtingi galimi darbo laiko režimai, 113 straipsnis), darbo sutarčių įvairovę (93–95 straipsniai), papildomas garantijas nėščioms darbuotojoms ir darbuotojams, turintiems vaikų (pavyzdžiui, dvigubai ilgesni įspėjimo terminai, kai darbo sutartis nutraukiama darbdavio iniciatyva be darbuotojo kaltės, darbuotojams, kurie augina vaiką iki keturiolikos metų amžiaus). Taip pat išliko papildomas poilsis tėvams (vadinamieji „mamadieniai“), auginantiems du ir daugiau vaikų (138 straipsnis).

Pagal Kodeksą, tėvai, kurie neturi teisės į kas mėnesį suteikiamas papildomas poilsio dienas (vadinamus „mamadieniais“ arba „tėvadieniais“), auginantys vaiką iki 14 metų, besimokantį pagal priešmokyklinio ugdymo, pradinio ugdymo ar pagrindinio ugdymo programas, pirmąją mokslo metų dieną turi teisę gauti ne mažiau kaip pusę darbo dienos laisvo laiko, paliekant jiems vidutinį darbo užmokestį. Nuo šiol ši galimybė skirta ir priešmokyklinukų tėvams. Be to, anksčiau tai buvo

taikoma auginantiems vaikus iki 12 metų, o dabar – iki 14 metų. Darbuotojams, vieniems auginantiems vaiką iki 14 m. arba neįgalų iki 18 m., suteikiamos ilgesnės trukmės, t.y. 25 darbo dienų, kasmetinės atostogos.

2) garantijos darbuotojams Kodekse (taip pat ir Kodekso 138 straipsnio nuostatos dėl papildomo poilsio laiko darbuotojams, auginantiems vaikus) nustatytos, suderinus su socialiniais partneriais Lietuvos Respublikos trišalėje taryboje.

3) papildomas poilsio dienos tėvams yra apmokamos ir tai yra papildoma finansinė našta darbdaviui.

Peticijų komisija, vadovaudamasi Peticijų įstatymo 12 straipsnio 3 dalies ir Seimo Peticijų komisijos nuostatų 28 punktu, siūlo Seimo seniūnų sueigai įtraukti į Lietuvos Respublikos Seimo rudens sesijos darbotvarkę protokolinio nutarimo dėl Peticijų komisijos sprendimo dėl Ernesto Jasaičio peticijos projektą.

PRIDEDAMA:

1. Ernesto Jasaičio peticijos kopija, 2 lapai.
2. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2017-10-02 raštas, Nr. (11.2-53) SD-5551, 2 lapai.
3. Išrašas iš Seimo Peticijų komisijos 2017 m. spalio 18 d. posėdžio protokolo Nr. 250-P-20, 1 lapas.
4. Lietuvos Respublikos Seimo protokolinio nutarimo projektas, 1 lapas.

Komisijos pirmininkas

Petras Čimbaras